

Voorlichting en publikaties. Aan het einde van het verslagjaar is begonnen een rubriek „Uit de notulen van de C.W.O.” aan te bieden aan de redactiecommissie van „huisarts en wetenschap”, die deze bijdragen, van de hand van Vasbinder, reeds heeft geplaatst. Met deze publikaties zal worden voortgegaan. Op het N.H.G.-congres 1961 kreeg de C.W.O. gelegenheid zich te laten horen en wel in een gecombineerde forumdiscussie met de werkgroep „N.H.G.-onderzoek 1960”. Verweven met de mededelingen over het abortus-onderzoek werden inlichtingen gegeven over de opzet van jaaronderzoeken en de indruk is, dat deze informatie tegenover de toehoorders geslaagd mocht worden genoemd. Voor „informatietafels” op het N.H.G.-congres heeft de C.W.O. zorg gedragen, doch aangenomen moet worden dat de daarvoor niet toereikende ruimte en het dagprogramma van het congres, dat veel tijd van de deelnemers opeiste, oorzaak zijn geweest dat daarmee niet zoveel resultaat werd bereikt als men zich had voorgesteld.

Diverse activiteiten. De aanvankelijke gedachte tot het opstellen van een lijst met promotie-onderwerpen is vervangen door een, die zich richt op samenstelling van een lijst met studie-onderwerpen, daarbij elk onderwerp beziende op de mogelijkheid het ook als onderwerp voor promotie te hantieren. Vermoedelijk zal over enige tijd een dergelijke lijst ter beschikking kunnen worden gesteld.

In uitvoering is gekomen, op verzoek van het N.H.G.-bestuur, de samenstelling van een register — met verwijzing naar de daarop betrekking hebbende stukken — van in de C.W.O. ter sprake gekomen onderwerpen. De heer Schubert, assistent-secretaris, heeft zich met deze taak belast. Van haar kant heeft de C.W.O. aan het bestuur van het N.H.G. het verzoek gericht aandacht te willen schenken aan het tot een euvel groeiende aantal enquêtes, dat onder huisartsen wordt ingesteld. Op zijn beurt heeft het N.H.G. voor deze aangelegenheid oor gevonden bij de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, die inmiddels te dezer zake een commissie heeft ingesteld, waarin twee leden van het N.H.G. zijn uitgenodigd zitting te nemen.

Geldmiddelen. De kosten, voortvloeiende uit de werkzaamheden van de C.W.O. zijn gedurende het verslagjaar nog in het financiële beheer van het N.H.G. opgenomen geweest. Voor 1962 is aan de C.W.O. een eigen budget voor bestrijding van haar kosten beschikbaar gesteld ter grootte van f 5.600.

Beleid. Ten aanzien van het door haar gevoerde beleid meent de C.W.O. te mogen vaststellen, dat zij in de loop der jaren het stadium van tasten, zoeken en experimenteren te boven is gekomen en haar plaats in het N.H.G. thans duidelijk heeft bepaald en geconsolideerd. Ook zij moest leren de spelregels, die in het organisatorisch geheel en bij en binnen haar eigen taken moeten worden gehanteerd — en vooral ten aanzien van de eigen taken in vele gevallen nog moesten worden bepaald — in acht te nemen.

Samenstelling C.W.O. In het verslagjaar traden als lid van de C.W.O. toe de collegae Dr B. J. M. Aulbers, Dr H. L. Cornelissen en Dr J. Z. S. Pel, waarmee de C.W.O. als volgt was samengesteld: G. J. Bos, voorzitter, J. D. Mulder, waarnemend voorzitter, I. Ph. L. Koperberg, secretaris, B. J. M. Aulbers, R. L. Cornelissen, H. J. P. M. Dijkhuis, J. C. van Es, H. H. W. Hogerzeil, J. H. F. Lahr, H. Mulder (Heerde), J. Z. S. Pel, W. Vasbinder, leden; J. H. Baay en W. Ekker, vaste adviseurs, J. T. Buma en N. H. Vroege, adviseurs ad hoc; E. B. Schubert, assistent-secretaris. Bij het einde van het verslagjaar was bekend, dat voorzitter en secretaris in 1962 zullen aftreden.

I. Ph. L. Koperberg, secretaris

JAARVERSLAG 1961 VAN DE LANDELIJKE STUDIEGROEP ARTIKELENDOCUMENTATIE

In 1961 vergaderde de studiegroep viermaal, waarvan eenmaal ten huize van Antvelink en driemaal in het Domhotel te Utrecht. De leden verzorgden 74 referaten, waarvan 46 zonder meer aan de redactiecommissie van „huisarts en wetenschap” konden worden aangeboden, terwijl zeven na bewerking of verduidelijking dezelfde weg konden gaan. Negentien

referaten bleken om verschillende redenen — te specialistisch, onbetrouwbare statistiek, te kleine aantallen, te zeldzaam of te uitzonderlijk — de eindstreep niet te halen. Twee referaten bleken reeds eerder te zijn gemaakt.

Het maken van een goed referaat blijkt nog steeds een inspannend en vooral tijdrovend werk te zijn en waarschijnlijk daardoor viel de studiegroep sinds jaar en dag uiteen in tweeën: een dozijn leden produceerde regelmatig referaten, en de overige twee dozijn kwam hieraan niet of nauwelijks toe. In de ledenvergadering van april 1960 — het zij hier vermeld omdat over 1960 geen jaarverslag verscheen — werd daarom besloten een andere werkwijze te volgen, waarbij alle tijdschriften eerst door het studiegroepbestuur werden bekeken, waarna lezenswaardige artikelen aan de verschillende leden werden gesignaleerd met het verzoek een referaat te maken. Deze opzet bleek echter in het geheel niet te voldoen, zodat begin 1961 werd teruggekeerd tot de oorspronkelijke gang van zaken, waarbij ieder der leden een eigen tijdschrift kreeg, waaruit artikelen naar eigen keuze werden gerefereerd.

Het bestuur riep toen tevens de „sluimerende” leden op tot een agreement: lid blijven van de studiegroep en referaten produceren, dan wel bedanken voor het lidmaatschap, zodat tijdschriften zouden vrijkomen. Door deze sanering is de studiegroep tot dertien leden uitgedund, terwijl zich in de loop van het jaar twee nieuwe leden aanmeldden.

Eind april 1961 vond de eerste ledenvergadering plaats waarop elk in de afgelopen maanden geproduceerd referaat door de gehele groep werd besproken en beoordeeld. Van tevoren had ieder lid een stencil van elk referaat ontvangen, en was er ruimschoots tijd geweest dit te bestuderen.

Het blijkt, dat de studiegroep met deze werkwijze heeft gewonnen aan samenhang en stabiliteit, temeer daar het contact eens per twee of drie maanden plaats heeft en ook de leden, die van verre — Twello, Middelburg, Zuidhollandse eilanden — komen, steeds en op tijd aanwezig zijn. Gezien dus de gunstige resultaten van het afgelopen jaar, meent de studiegroep op deze wijze te moeten voortgaan.

A. J. M. Daniëls, secretaris

UIT DE CENTRA

Studiegroep Alphen (centrum Leiden)

De oplossing van de verschillende problemen, die in het maart-nummer werden gesteld, luidt als volgt.

Probleem 1. De orthopedisch chirurg schreef: „Wij vonden een duidelijke tendinitis stenosans, zoals de Quervain die heeft beschreven. De peesschede zal worden gekliefd, waarmee de kwaal wel verholpen zal zijn.”

Probleem 2. In „Schadelijke nevenwerkingen van geneesmiddelen” (L. Meyler, Van Gorcum en Comp., Assen, 1954) staat onder chloralhydraat: Een normale dosis kan aanleiding geven tot . . . (onder andere) hematurie.

Enkele dagen na het staken van de medicatie waren de klachten verdwenen.

Probleem 3. De specialist (reumatoloog) antwoordde op deze vraag: „In antwoord op uw schrijven meen ik te moeten aannemen, dat de combinatie van de drie ziektebeelden, asthma bronchiale, primair chronisch reuma met episcleritis en iridocyclitis, en een lymfatische leukemie toevallig is. De episcleritis en iridocyclitis kunnen als uiting van het reumatisch proces worden beschouwd. Deze oogafwijkingen komen in een bepaald percentage bij patiënten met rheumatoïde arthritis voor. Een aantal van onze patiënten, lijdende aan primair chronisch reuma, hebben tevens asthma bronchiale. Deze beide ziektebeelden komen echter in een dergelijk hoog percentage voor, dat wij een groot materiaal nodig hebben om uit te maken of het hier een positieve correlatie betreft.

De laatste twee jaar hebben wij een patiënte in onze kliniek gezien, die naast haar reumatoïde arthritis lymfatische leukemie had. Haar reumatisch lijden is vele jaren aan de leukemie vooraf gegaan.

Het is wel bekend, dat bij patiënten lijdende aan spondylitis ankylopoëtica in een groot percentage op latere leeftijd leukemie voorkomt. Deze leukemie moet hoogstwaarschijnlijk

huisarts en wetenschap

5de JAARGANG - No 4 - APRIL 1962

Inhoud:	blz.
Van de redactiecommissie	101
H. J. Flieringa: De taak van de huisarts bij het voorkómen van blindheid	102
G. van der Most: Fenyketonurie	106
Casuïstiek: Een geval van chronische diarree	111
N. Speijer: Psychologische en sociaal-psychiatrische aspecten van de zelfmoord	112
F. J. A. Huygen: Het home-team	119
Referaten	123
Boekbesprekingen	125
Nieuwe tijdschriften	126
Het lezen waard	127
Huishoudelijke vergadering N.H.G.	127
Uit de notulen	128
Uit de C.W.O.	129
Jaarverslag 1961 van de C.W.O.	129
Jaarverslag 1961 van de Landelijke Studiegroep Artikelendocumentatie	131
Uit de Centra	131
Aanvullende ledenlijst	132

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotterdam — G. J. Bremer, Nieuwkoop — K. G. Brühl, Amsterdam — A. E. Denekamp, Hengelo (O) — D. C. den Haan, Leiden.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-64043.

Redactiesecretaris: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Fa. J. H. Kruij, Uitgever, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554.
Abonnement f 17,50 per jaar; voor studenten f 7,50; voor het buitenland f 20,—; losse nummers f 2,—.

Advertenties kunnen zonder opgave van redenen worden geweigerd.

worden geweten aan de uitgebreide röntgenbestralingen, welke deze patiënten meestal in verband met hun spondylitis vaak hebben gehad."

Probleem 4. De specialist schreef later: „Patiënte werd behandeld met een infuus van twee liter 5 procent glucose-oplossing, viermaal 100 mg heparine, viermaal twee miljoen E penicilline en viermaal 500 mg erythromycine. De volgende dag bleek zowel uit de bloedkweek als uit de kweek van de neusfurunkel een voor alle antibiotica gevoelige stafylokok te zijn gekweekt. Het ziektebeloop was als volgt. De bloeddruk, die gedurende de nacht goed op peil was gebleven (115/80 mm Hg), daalde de volgende ochtend tot 85/60 mm Hg en de algemene toestand ging achteruit. Patiënte kreeg nog 100 mg hydrocortison in een infuus en 50 mg cortison per os en daarnaast nog 2 ml Cedilanide. Ondanks deze behandeling overleed patiënte nog vrij plotseling, ongeveer 24 uur na opname in het ziekenhuis.

Einddiagnose: stafylokokkensepsis met sinus cavernosistrombose, uitgaande van een neusfurunkel."

De huisarts had beter direct penicilline kunnen geven; ten eerste moet dit bij een dergelijk ernstig ziektebeeld zo snel mogelijk gebeuren en ten tweede blijft kweken direct uit de furunkel mogelijk.

Probleem 5. Op de zesde dag na de bevalling ontstond er een blauwe verkleuring van de linker bil en het linker labium majus.

Diagnose: Uitgebreide verscheuring van het retroperitoneale weefsel met retroperitoneale bloeding.

AANVULLENDE LEDENLIJST

Van 6 februari tot 22 maart 1962

Nieuwe leden:

J. H. Nooy van der Kolff, Aardhuisweg 70, Uddel;
J. M. Paauw, Zaanweg 97, Wormerveer;
W. Schaling, Oude Telgterweg 26, Ermelo;
A. G. Brumsen, Gasthuisstraat 27, Zaltbommel;
A. van der Willigen, Frans Halslaan 2, Nieuw Loosdrecht;
A. H. Schreiber, Tacitusstraat 13, Heerlen;
W. J. Moggré, Kam. Onnesweg 219, Hilversum;
Th. J. C. Oudemans, Hoofdstraat 123, Voorthuizen.

Nieuwe buitengewone leden:

L. Bienfait, Servaas Bolwerk 12, Utrecht;
J. de Waard, Gladiolenlaan 1, Rozenburg.

Kandidaat-leden*:

Mevr. G. J. Bosselaar-Boerma, Paralelstraat 6, Assen;
W. Frankenberg, Vaart NZ 28, Assen;
H. W. Reinking, Vaart NZ 28, Assen;
H. P. Hermans Jr., Stationsstraat 19, Schinnen (L.);
W. J. A. Bloemen, Stationsweg 15, Venray.

Mutaties:

A. C. G. van Proosdij naar Burg. Roëllstraat 243, Amsterdam W II;
G. Schermer naar Dorpsstraat 71, Vaassen;
W. J. Royaards naar Jozef Israëlsweg 7, Bloemendaal;
J. L. M. van Haaren naar Hoefstraat 214, Tilburg;
Dr. P. Schierbeek naar Van Dorpsstraat 32, Den Haag;
W. A. Roessingh naar „Zandhoek", Parklaan 23, Eindhoven;
P. A. B. M. van Beek naar Doornboslaan 108, Breda;
H. L. Meessen naar Kerklaan 13, Neerbeek-Beek (L.);
W. Ch. Götte naar De Lairessestraat 71, Amsterdam;
A. M. R. Seelen, Vijfde Meistraat 18, Heer (L.).

Adresverbeteringen:

J. Tonckens, Assenstraat 9, Rolde (Dr.);
Dr. H. J. P. M. Dijkhuis, Markt 13, Gendt (Gld.);
R. C. Hoekstra, Damsterdiep 91, Groningen.

* Bezwaren tegen kandidaat-leden dienen binnen een maand schriftelijk bij het N.H.G.-bestuur te worden ingediend.